

Etapa interjudețeană

În luna mai, în opt centre de concurs, s-a desfășurat etapa interjudețeană. Peste tot, aceeași atmosferă de autentică sărbătoare. Peste tot, forșolă, emoții, bucurii, decepții. Orașele-gazdă sunt invadate de feșe vesele. Fiecare județ trimite în competiție cite două-trei mii de participanți. Reporterul nu poate ignora (dincolo de revărsarea gălăgioasă a participanților pe străzile orașului care face oficiile de gazdă) îngrijorarea explicabilă a organelor de circulație locale : trebuie asigurată parcare în jurul sălilor de spectacole a cite șaptezeci-optzeci de autobuze.

Juriile luptă cu cheseala ; o bătălie ce nu poate fi pierdută, nu e voie. Fiecare județ are acreditat un timp de cinci ore pe scenă. Teoretic...

În cinci ore, juriul de teatru trebuie să treacă în revistă și să cearnă — să cearnă des ! — formații de teatru, montaje, recitaluri și recitatori.

Cinci ore înseamnă, practic șapte, opt ore, sau chiar mai mult. Un program de cinci ore (de șapte, opt ore...) înseamnă, însă, un program întocmit după o selecție severă, consumată în faza de mase. De pildă : comisia județeană de organizare a Festivalului comunică, de la Cluj-Napoca, că, în faza de mase, s-au prezentat în fața juriilor 186 formații de teatru, 1193 montaje și colaje, 432 recitaluri de poezie și 1315 recitatori. Dintre acești recitatori, au ajuns în faza interjudețeană, nici zece. Edificator ?

● Alba Iulia

Lupta cu rutina

La Alba Iulia, competiția a fost deschisă de județul Mureș. La cea dintâi ediție, județul lăsase o impresie excelentă. Acum, secțiunea „teatru-montaje-recitaluri” pare a fi fost neglijată. Montajele poartă mai apăsător pecetea rutinei. Aceleași colaje de versuri, care evocă, în câteva minute, tontă istoria, milenară, a patriei, aceleași acompaniamente tinguitoare de chitară, aceeași rostire după canon, aceeași mișcare, mereu rotitoare, a interpreților. Maniera s-a instalat. Formațiile de teatru au un repertoriu vechi. Interpretările sînt corecte, dar utîl. Iese în evidență, în sens neplăcut, spectacolul formației de teatru de la Combinatul chimic din Tîrnăveni, cu o piesă falsă, vulgarizatoare : *Iarna regilor* de Mihai Georgescu.

Dacă s-ar fi alcătuit un punctaj bazat pe valoarea de ansamblu a fiecărui județ, Clujul ar fi cîștigat competiția. Acest punctaj există, însă, numai în închipuirea reporteurului. După părerea aceluiași reporter, Clujul s-a prezentat excelent. Un spectacol de rară prospețime, spontaneitate, de fantezie bogată, a oferit Casa municipală de cultură Cluj-Napoca, cu piesa *Arvinte și Pepelea* de Vasile Alecsandri, în limba maghiară. Un recital ieșit din

rutină, cu totul original, a prezentat Casa municipală de cultură Dej, recital intitulat *Dimineața-n grîu* și alcătuit din versuri de Lucian Blaga, Ion Barbu și Horia Bădescu. Căminul cultural din Bicălat a prezentat un spectacol fermecător, plin de prospețime, de vigoare, de autenticitate, un spectacol de teatru folcloric, intitulat *Tîrgul cu povești*. Au mai fost și alte puncte deosebite de interes în programul clujenilor, răsplătite cu aplauzele publicului și cu premii, după cum se și cuvenea.

Județul Alba a prezentat un program dens, prea dens, chiar (desfășurat de la cinci după-amiază pînă la două noaptea !), program, în general, valoros, dar fără străluciri deosebite. Aici, se pare, juriul județean a fost mai îngăduitor. Îngăduitor, însă fără concesiuni flagrante.

● Rimnicu Vilcea

Prezența animatorului

„Momentul Rimnicu Vilcea” (constituit din trei participări județene : Sibiu, Argeș, Vilcea) a pus în evidență o realitate ce nu poate fi ignorată. Marile premii au fost cîștigate de formații aflate sub îndrumarea unor animatori bine cunoscuți : premiile de teatru le-au obținut Teatrul Popular din Rim-

niciu Vilcea (cu *Dialog nocturn despre o piasă nescrisă* de Doru Moțoc) — animator : Gheorghe Marinescu ; Căminul Cultural din Costești — animator : tot Gheorghe Marinescu ; Palatul Culturii din Pitești (cu *Concertino pentru violă, flaut, oboi, și percuție* de Paul Everac) — animator : Val Dobrin ; Formația de teatru a Clubului Turnișor-Sibiu (cu *O noapte fără importanță* de Hans Hermannstädter) — animator : Hans Fleischer ; și, din nou, Val Dobrin, cu recitalul de rară distincție prezentat de interpretii Palatului Culturii din Pitești, sub titlul *Poema dramatică*. Așadar, animatori entuziaști, devotați, consecvenți, culegători de premii într-o competiție de nivel excelent în ansamblul ei.

● Oțelu Roșu

Diversitate și calitate

Formațiile de teatru, recitaluri, montaje literare etc. din județele Hunedoara, Timiș, Caraș-Severin, s-au întrecut la Oțelu Roșu, în județul Caraș-Severin.

De o mare densitate, programul a arătat distribuția egală a forțelor artistice pe teritoriu și, în același timp, disponibilitatea artiștilor amatori pentru toate genurile de manifestări. Fără a evidenția animatori (ca la Rînnicu Vilcea), formațiile au prezentat spectacole de nivel înalt, în frunte situându-se echipele de teatru folcloric din comunele Duleu și Marga. Teatrul Popular din Oravița (cu *Viața e ca un vagon?* de Paul Everac și Teatrul Popular din Lugoj (cu *Piinea nebunilor* de Hans Kehrle).

V. M.

● Alexandria și Suceava

Valori artistice deosebite

Multe colective artistice au dovedit experiență, vocație și dăruire. Abordînd un repertoriu național, dominat de dezbaterea de idei, interpretii au jucat simplu, concentrat, fără stridente. Preocuparea pentru claritatea comunicării, expresivitatea limbajului scenic ne determină să credem că sprijinul acordat de unii profesioniști a fost oportun și calificat.

Nu-i mai puțin adevărat că am văzut și spectacole „îndrămate” de unii „specialiști” care ne-au dezamăgit prin lipsa de coerență stilistică sau prin superficialitatea cu care au fost tratate momente importante, scăpîndu-se de sub control relația dintre personaje. Ca și profesioniștii, actorii amatori se confruntă cu unele carente ale scrisului dramatic actual, printre care retorismul și tezismul.

Elogiile pe care le-am formulat mai sus sînt adresate, de fapt, colectivelor teatrale din Caracal (*Piatră la rinichi* de Paul Everac), Giurgiu (*Moartea lui Vlad Ţepeș* de Dan Tărchilă), Urziceni (*Deșteapta pămîntului* de V. I. Popa), Turnu Măgurele (*Nu sîntem ingeri* de Paul Ioachim), Dorohoi (*Excursia* de Theodor Mănescu), Cîmpulung Moldovenesc (*Pani, dragostea mea* de Dan Tărchilă) sau Suceava (*Drumul spre Everest* de George Genoiu). Selecția repertoriului, adevărata acestuia la posibilitățile interpretilor, stilul clar, expresiv al spectacolelor, ne dau dreptul să reafirmăm că mișcarea teatrală de amatori cuprinde valori artistice deosebite. Spațiul nu ne îngăduie să transcriem numele numeroșilor interpreți ; observația generală este că cei mai buni interpreți amatori elaborează scenic personajele în întreaga lor complexitate literară, se exprimă firesc, degajat, imprimînd reprezentațiilor o notă de autenticitate, de emoție sinceră, porcutantă.

Destul de timidă s-a dovedit tendința de a propune forme noi de exprimare scenică, teatrul de amatori trebuînd să fie, cred eu, un teatru de avangardă, un teatru în care sînt posibile experimentele, căutările novatoare, noi forme de comunicare scenică. Există unele încercări în ce privește teatrul nescris, improvizările pe temă dată, care solicită fantazia creatoare a interpretului. Genul presupune, însă, buna cunoaștere a temei date, iar punctul de pornire al fabulației trebuie să fie stimulator, prin bogăția de semnificații, și seducător. O asemenea formă de exprimare scenică nu-i la îndemîna oricui.

Am reținut o manifestare specifică de teatru sătesc : spectacolul artiștilor amatori din Frătești-Ilfov, excelentă demonstrație de valorificare teatrală a tradițiilor de viață a țărânului român, evocare a unui timp arhaic, a obîrșiei, datinilor și obiceiurilor lui. Clăen țărănească devine spațiu de trăire spirituală, iar pentru un bătrîn țărân mucalit, prilej de virtuozitate a improvizăției. La Frătești-Ilfov s-a născut un teatru sătesc de o remarcabilă originalitate. Reprezentația de inspirație folclorică din Dolhasca (Suceava), la rîndul său, evocă expresiv o întîmplare din haiducie. Nu pot, totuși, să nu-mi exprim regretul pentru modul în care au evoluat formațiile teatrale din județul Neamț, zonă deosebit de bogată în tradiții de teatru folcloric ; cu ani în urmă, teatrul de amatori a făcut aici o demonstrație strălucită, jucînd *Cătiheții de la Humulești* de I. I. Mironescu. Teatrul Tineretului din Piatra Neamț e cunoscut nu numai pentru spectacole-eveniment, ci și pentru capacitatea sa de animație culturală. Totuși, mișcarea teatrală de amatori aflată în raza sa de influență, a înregistrat o regretabilă rămînere în urmă la noua ediție a Festivalului național „Cîntarea României”.

George Genoiu